

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: **A.**, nar. X., v meste M., naposledy bytom v zahraničí: S., t. č. Pobytový tábor R., na dlhodobej priepustke U., zast. Mgr. V., Slovenská humanitná rada, Páričkova 18, Bratislava, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-689-65/PO-Ž -2005 zo dňa 29. mája 2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 37/2009-54 zo dňa 3. februára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 37/2009-54 zo dňa 3. februára 2010 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-689-65/PO-Ž-2005 zo dňa 29. mája 2009, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neposkytol navrhovateľovi doplnkovú ochranu. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, pričom správne vyhodnotil takto zistený stav veci a vyvodil z neho správny záver, že navrhovateľovi v prípade návratu nehrozí žiadne bezpečnostné riziko jeho návratu v zmysle hrozby vážneho bezprávia a konečne pretože vojenské akcie, súvisiace s bojom pakistanskej vlády s organizáciou Taliban, resp. samovražedné atentáty sa dejú iba vo vyčlenených provinciách, resp. v niektorých väčších mestách, teda nie na celom území Pakistanu, krajský súd dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je zákonné a správne.

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci a k námietke, že rozhodnutie je v rozpore s obsahom spisu krajský súd uviedol, že tieto námietky nie sú dôvodné. Odporca vyhľadal a do spisu založil celý rad aktuálnych správ o Pakistane, ktoré v odôvodnení rozhodnutia špecifikoval a na ktorých obsah v rozhodnutí aj poukázal a to v súvislosti s príbehom, ktorý navrhovateľ v priebehu azylového konania produkoval. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že ním predložený dokument – Správu o prvej informácii - odporca nenáležite označil za podvrh, krajský súd dospel k názoru, že nedôveryhodnosť tohto dokumentu odporcu posúdil správne. Predmetný dokument je fotokópiu faxovej správy, ktorý je navyše čiastočne nečitateľný. Akceptovať fotokópiu faxovej správy ako hodnoverný dôkaz nie je podľa krajského súdu možné, pretože objektívne nie je možné overiť pravosť originálu takéhoto dokumentu. Ak sa navyše odporca opiera aj o závery, obsiahnuté v správe UK Border Agency z apríla 2009, týkajúce sa poznatkov o falšovaní pakistanských dokumentov, takýto jeho postup, resp. hodnotiaci záver nie je nedostatočným zistením stavu veci, resp. rozporom s obsahom spisu.

Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ založil svoju žiadosť o azyl, resp. o poskytnutie doplnkovej ochrany na odôvodnení, že bol neprávom obvinený pred obecnými voľbami v septembri 2002. V dôsledku tohto obvinenia mal existovať dokument (ním predložený vo faxovej fotokópii), podľa ktorého ho mohol ktokoľvek zabiť ako zločinca na úteku. Ako to však vyplýva z prekladu tohto dokumentu, tento bol vyhotovený 10.10.2002, pričom ide o správu o prvej informácii, ktorá je svojim obsahom trestným oznámením. Teda nejde ani o rozsudok, či zatykač a už vôbec nie o oznámenie, že navrhovateľ môže byť kýmkoľvek zabitý ako zločinec. Podľa obsahu správy sa skutok stal 10.10.2002 a nie v období pred septembrom 2002 a ani nie počas predvolebného mítingu ako tvrdí navrhovateľ. Podľa predloženej faxovej fotokópie správy, údajným páchatelom

zabitia mal byť M., pričom navrhovateľovo meno a priezvisko znie: A.. Tieto údaje, dostupné z prekladu správy sú v zrejmom rozpore s navrhovateľovým prezentovaným príbehom a podľa názoru krajského súdu podporujú záver, že navrhovateľom predložená správa nie je kópiou pravého, či existujúceho dokumentu. Pri týchto úvahách krajský súd zohľadnil aj celkové súvislosti, za ktorých navrhovateľ svoj príbeh prezentoval. Uviedol totiž, že falošné obvinenie súvisí s jeho politickou činnosťou ako predstaviteľa miestnej organizácie strany PPP a že toto obvinenie vzniesli prívrženci strany Zumati Islamia (ZI). Ako však vyplýva z obsahu správ o Pakistane, táto politická strana (ZI) nie je uvedená v žiadnom zozname pakistanských politických strán. Ostatné v spise založené správy, týkajúce sa všeobecnej situácie v Pakistane dostatočným a objektívnym spôsobom mapujú vývoj v Pakistane v roku 2009 a týkajú sa aj zaobchádzania úradov s navrátilcami. Krajský súd na tomto základe dospel k názoru, že odporca zákonným spôsobom a pre potreby tohto konania dostatočným spôsobom zistil stav veci, potrebný pre posúdenie existencie či neexistencie vážneho bezprávia v prípade návratu navrhovateľa do jeho domovskej krajiny.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia krajský súd uviedol, že navrhovateľ nikdy neprezentoval, že by mu bol uložený trest smrti alebo že by mu hrozilo jeho vykonanie. Ako to navyše vyplýva z obsahu posúdenia ním predloženej faxovej fotokópie správy FIR, tento dokument nebolo možné hodnotiť ako hodnoverný doklad a to s poukazom na formálne nedostatky a jednak na rozpor jeho obsahu s príbehom prezentovaným navrhovateľom.

K hrozbe mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu krajský súd uviedol, že navrhovateľ v priebehu konania pred odporcom nikdy neuviedol, že by bol objektom takéhoto zaobchádzania. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na správy o krajine pôvodu, ktoré sú obsahom spisu odporcu, podľa ktorých pakistanskí navrátilci - včítane neúspešných žiadateľov o azyl, nie sú objektom zlého zaobchádzania pri ich návrate do krajiny pôvodu, ich návraty sú realizované aj za pomoci medzinárodných organizácií. Pokiaľ by navrhovateľ aj bol trestne stíhaný, priebeh takéhoto stíhania nie je možné považovať za vážne bezprávie.

K vážnemu a individuálnemu ohrozeniu života alebo nedotknuteľnosti navrhovateľa z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu krajský súd uviedol, že zo správ založených v spise vyplýva, že v Pakistane niet medzinárodného či vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Je však skutočnosťou, že najmä

v severnej časti krajiny vláda vedie ozbrojený boj s ozbrojencami Talibanu a že teroristické organizácie (Taliban, Al Kaida) organizujú teroristické - samovražedné atentáty, cieľom ktorých je aj civilné obyvateľstvo. Ako však vyplýva zo všetkých správ, ozbrojené konflikty s Talibanom sa uskutočňovali v podstate výlučne v severných provinciách Pakistanu, osobitne v oblastiach Swat a Buner. V prípade návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu, ktorý síce pochádza z provincie NWFP, môže sa však bezpečne vrátiť minimálne do provincií Pandžáb, Sindh, Baločistan, Islamabad, Azád Kašmír, kde bojové akcie neprebiehajú. Pokiaľ ide o teroristické - bombové útoky, ako to vyplýva zo správ o Pakistane, tieto sa uskutočňujú prevažne v hlavnom meste, resp. v niektorých väčších mestách (Rawalpindi, hlavné mestá provincií Pandžáb, NWFP), teda nie na celom území Pakistanu. Je teda zjavné, že ak by sa navrhovateľ do Pakistanu vrátil a usídlil sa mimo uvedených území, či väčších miest, nebola by ohrozená jeho osobná integrita z dôvodu svojvoľného násilia nad mieru, ktorá je pre možnosť jeho návratu úmerná a prijateľná. Výber takéhoto miesta svojho pobytu navyiac nie je možné považovať pre navrhovateľa za neprijateľný.

Na základe uvedeného krajský súd rozhodnutie odporcu, ktorým navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nesúhlasil s vyhodnotením dôkazu - Správy o prvej informácii - FIR, ktorú predložil vo fotokópii. S názorom súdu, že sa jedná o nehodnoverný dôkaz, pretože nie je možné overiť pravosť originálu takéhoto dokumentu vyjadril nesúhlas. Poukázal na to, že nemal možnosť zabezpečiť originál tohto dokumentu a jediné čo sa mu podarilo zabezpečiť bola faxová kópia. Poukázal na špecifickosť azylového konania v ktorom sa dôkazná povinnosť nevyžaduje striktne ako v trestnom konaní a platí tu zásada v pochybnostiach v prospech žiadateľa, ktorá vyplýva aj z príručky UNHCR - Kritériá a postupy pri udeľovaní statusu utečenca.

Navrhovateľ poukázal na to, že v prípade návratu do krajiny pôvodu mu hrozí trestné stíhanie za skutok, ktorý nespáchal, hrozí mu odsúdenie a následne aj výkon trestu, spĺňa

preto podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany z dôvodu hrozby mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu.

Navrhovateľ namietal, že skutkové zistenie krajského súdu, že falošné obvinenie voči navrhovateľovi vzniesli členovia strany Zumati Islamia, nie sú správne, pretože zo zápisnice z doplňujúceho pohovoru so žiadateľom o azyl zo dňa 28.5.2008 vyplynulo, že navrhovateľ uvádzal, že má strach z členov vtedajšej politickej strany pôsobiacej v obci Skindri „Jamaat-e-Islami“, ktorá bola pri moci v oblasti NWFP v rokoch 2002 až 2007. Navrhovateľ uviedol, že má strach pred prívržencami tejto strany, pretože bol neprávom obvinený zo zabitia člena strany Jel.

Podľa navrhovateľa odporca aj súd nesprávne právne posúdili nesplnenie predpokladov poskytnutia doplnkovej ochrany z dôvodu neexistencie svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Záver krajského súdu o možnosti vnútorného presídlenia navrhovateľa je podľa názoru navrhovateľa nesprávny. Poukázal na to, že podľa správy Human Rights Watch 56/2008, ktorým uložil odporcovi povinnosť zabezpečiť preklad dokumentu h-World Report 2010 Pakistan, situácia je najhoršia práve v severných oblastiach Pakistanu, uvedená správa uvádza, že bombové atentáty sa počas roku 2009 vyskytovali vo viacerých mestách v Pakistane, ich cieľom boli civilisti a Taliban útočil na školy, nemocnice, trhy.

Prijateľnosť riešenia, podľa ktorého by si navrhovateľ mohol vybrať iné miesto pobytu, by mala byť podľa navrhovateľa posudzovaná v širších súvislostiach.

Predovšetkým zdôraznil, že po návrate do Pakistanu by nežil v bezpečnej krajine, iba by sa presídlil do menej nebezpečnej časti krajiny, v ktorej sa minulý rok neudiali samovražedné atentáty. Poukázal tiež na to, že samotná vláda Pakistanu má problémy s riešením problému vnútorne presídlených osôb, ktorí sú odkázaní na potravinovú, zdravotnú a inú pomoc. Do úvahy by mali byť vzaté aj sociálne a rodinné väzby navrhovateľa, navrhovateľ totiž nemá v časti krajiny, do ktorej by mal byť presídlený žiadnu rodinu, žiadnu možnosť zamestnať sa a viesť prijateľný život. Naopak na Slovensku, kde sa nachádza už od roku 2005 je integrovaný do spoločnosti a pracuje. Na tieto okolnosti krajský súd neprihliadol.

Na základe uvedeného navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že rozsudok krajského súdu navrhol ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že v zmysle rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Saz 56/2008, ktorým uložil odporcovi povinnosť zabezpečiť preklad dokumentu, ktorý navrhovateľ v konaní doložil, obsah tohto dokumentu vyhodnotiť a následne opätovne rozhodnúť, odporca zabezpečil preklad dokumentu, resp. faxom doručenej písomnosti, v ktorej sa však nikde neuvádza skutočnosť, že by bol navrhovateľ zločincom na úteku, ktorému hrozí zastrelenie. V dokumente sa uvádza, že obvinený M. strieľal na oznamovateľa, s cieľom zabiť ho. Údajne ho kvôli tomu u neho doma hľadala polícia. Odporca poukázal na to, že navrhovateľ nemá meno M., a okrem toho, počas azylového konania uvádzal, že po tom, čo bol obvinený a hľadaný políciou, mali na neho strieľať. Toto ohlásil na políciu, ale tá o žiadnej streľbe nevedela. Z toho vyplýva podľa odporcu zásadný rozpor v jeho tvrdeniach, pretože sám mal byť hľadaný políciou ako zločinec na úteku, ale keď potom šiel na políciu ohlásiť streľbu na seba, táto ho ako hľadaného nebezpečného zločince nezadržala. Na základe uvedených rozporov, odporca vyhodnotil navrhovateľa ako osobu nedôveryhodnú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 18. mája 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti

k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neposkytnutí doplnkovej, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa, a obsahom správ o krajine pôvodu („správa o ľudských právach za rok 2008: Pakistan zo dňa 25.2.2009, Informačná správa o krajine pôvodu, Pakistan vydaná Hraničným úradom Spojeného kráľovstva zo dňa 16.4.2009, Souhrnná teritoriální informace Pákistán aktualizovanej ZÚ ČR v Islamabadě k 20.4.2009, články uverejnené v denníkoch SME, PRAVDA a správy ČTK, SITA a informácie z materiálu „Pakistan“ vedené pod č. p.: MU-89-3/ODZS-2009, MU-89-4/ODZS-2009) z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, na posúdenie existencie dôvodov pre poskytnutie doplnkovej ochrany pre navrhovateľa a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Odporca v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu poukázal na to, že sa jedná o druhú žiadosť navrhovateľa. Prvýkrát požiadal o azyl 13.8.2004, po podaní vyhlásenia bol zaslaný do Záchytného tábory Adamov - Gbely. Dňa 18.8.2004 priestory tábora opustil, konanie bolo zastavené podľa § 19 ods. 1 písm. f/ zákona o azyle, právoplatnosť nadobudlo dňa 3.9.2004 .

O druhej žiadosti navrhovateľa o azyl rozhodol odporca dňa 6.7.2005 tak, že navrhovateľovi azyl neudelil a zároveň rozhodol, že sa na neho nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Pakistanu. Krajský súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil dňa 13.6.2006. Najvyšší súd SR dňa 17.10.2007 potvrdil rozhodnutie krajského súdu o neudelení azylu, zmenil však rozsudok krajského súdu v časti, ktorou bol potvrdený výrok o tom, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia tak, že rozhodnutie v tejto časti zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

Rozhodnutie odporcu zo dňa 11.7.2008 o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že v prípade navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia bolo rozsudkom Krajského súdu v Bratislave dňa 17.12.22008 zrušené a vec bola vrátená odporcovi na ďalšie konanie.

Odporca uviedol, že všetky skutočnosti uvedené navrhovateľom komplexne posúdil a dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺnil zákonom stanovené podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany. V súvislosti s údajným trestným stíhaním navrhovateľa odporca uviedol, že problémy s políciou ani oficiálnymi orgánmi štátu nikdy nemal. Od konca roka 2002 sa polícii vyhýbal pre údajné trestné stíhanie, pričom v polovici roku 2003 krajinu pôvodu opustil. Do kontaktu s políciou teda nikdy neprišiel, to, že ho údajne hľadala polícia v mieste bydliska sa dozvedel od známeho, keďže sám v tom čase nebol doma. Faxom doručenú fotokópiu údajnej písomnosti z polície, ktorú navrhovateľ predložil pri doplňujúcom pohovore dňa 28.5.2008, odporca nepovažoval za relevantný dôkaz na podporu jeho žiadosti ani z hľadiska posúdenia doplnkovej ochrany. Má sa jednať o list, ktorý vydala polícia dňa 10.10.2002 a v ktorom stojí, že menovaný je podozrivý zločinec na úteku a preto môže byť ako zločinec zastrelený. Odporca uviedol, že zabezpečil preklad uvedenej písomnosti, pričom dospel k záveru, že v uvedenom liste nie je žiadna zmienka o zločincovi na úteku, ktorého je možné kedykoľvek zastreliť. Odporca preto dospel k záveru, že navrhovateľ svojimi

tvrdzeniami zavádzal odporcu a neuviedol pravdivé skutočnosti. Okrem toho odporca považuje uvedenú listinu za podvrh. V tejto súvislosti poukázal na informačnú správu Hraničného úradu SK o Pakistane zo dňa 16.4.2009, v ktorej sa konštatuje, že v Pakistane existuje vysoká miera korupcie a že je možné získať rôzne typy falošných dokumentov, ktoré boli na základe podvodu overené v dobrej viere nejakým úradom alebo pečiatkou. Podľa tejto správy, Informačné centrum pre azyl a migráciu nemeckého federálneho úradu pre uznávanie zahraničných utečencov uvádza, že takmer vo všetkých prípadoch dokumenty predložené žiadateľmi o azyl ako dôkazy o perzekúcii boli sfaľšované alebo mali nesprávny obsah. Podľa správy, v Pakistane je tiež možné buď zaplatiť alebo využiť súkromné kontakty, aby bol zverejnený článok opisujúci perzekúciu.

Odporca poukázal v rozhodnutí na fakt, že navrhovateľ takýto dokument predložil až po vyše troch rokoch jeho pobytu na Slovensku. Navyše skutočnosť, že sa jedná o fotokópiu dokumentu, ktorý bol navyše zaslaný faxom, pričom jeho časť je nečitateľná, len prispieva k spochybneniu relevantnosti tohto dokumentu.

Odporca poukázal na to, že navrhovateľ v priebehu azylového konania uvádzal, že krajinu pôvodu opustil legálne na svoj platný cestovný pas opatrený ruským vízom, a to letecky z Karáčí. Ak by bol hľadaný štátnymi orgánmi alebo trestne stíhaný, resp. ak by represívne zložky štátu mali skutočne záujem zadržať navrhovateľa pre akýkoľvek trestný čin, s vysokou pravdepodobnosťou by sa mu legálnou cestou nepodarilo vycestovať z Pakistanu.

Odporca na základe uvedeného vyhodnotil navrhovateľa, ako osobu nedôveryhodnú.

Odporca v rozhodnutí popisuje spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa s odkazom na zdroje informácií, z ktorých informácie čerpal.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie doplnkovej ochrany sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané.

Primárnym dôvodom neposkytnutia doplnkovej ochrany navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre jej poskytnutie v zmysle zákona o azyle, pričom na záver odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany mal významný vplyv aj posúdenie navrhovateľa ako osoby nedôveryhodnej. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nespĺnil podmienky poskytnutia doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil.

Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za dôležité zdôrazniť, že zmyslom a účelom doplnkovej ochrany je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodom, pre ktorý považoval navrhovateľ rozhodnutie odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany za nezákonné a nesprávne. .

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o to, že navrhovateľ nesplnil podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Odporca venoval dôvodom, z ktorých odporca vychádzal pri posudzovaní dôvodnosti poskytnutia doplnkovej ochrany náležitú pozornosť a vykonal dokazovanie okrem výsluchu navrhovateľa obsahom správ o krajine pôvodu, ktorých podstatnú časť v rozhodnutí s uvedením zdrojov aj uviedol.

Krajský súd sa rovnako zaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodom, pre ktoré navrhovateľ žiadal o poskytnutie doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o to, že navrhovateľ nesplnil podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany. K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal proti nesprávnemu posúdeniu a vyhodnoteniu dôkazu, ktorý navrhovateľ dodatočne predložil na preukázanie pravdivosti svojho tvrdenia, že v krajine pôvodu mu hrozí trestní stíhanie za spáchanie skutku, ktorého sa nedopustil. Trval na to, že azylové konanie je špecifické a má sa uplatňovať princíp

v pochybnostiach v prospech tvrdení žiadateľa o azyl. Namietal tiež proti posúdeniu jeho soby ako nedôveryhodnej.

K tejto námietke považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že konanie o azyl je osobité najmä tým, že žiadateľ je spravidla v dôkaznej núdzi, nie je schopný podprieť svoje vyhlásenia dokladmi alebo inými dôkazmi, preto posúdenie dôveryhodnosti príbehu, ktorý predostiera odporcovi závisí predovšetkým od posúdenia dôveryhodnosti jeho osoby, ktorú si odporca o navrhovateľovi vytvára v priebehu celého administratívneho konania.

Dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľa v priebehu administratívneho konania. Na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie zadávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby.

Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná.

Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že odporca venoval osobitnú pozornosť dokumentu, ktorý predložil navrhovateľ na preukázanie tvrdenia, že v krajine pôvodu je stíhaný za skutok, ktorého sa nedopustil a za ktorý mu hrozí fyzická likvidácia. Odhliadnuc od charakteru dokumentu (faxovej správy, čiastočne nečitateľnej), ktorá však ani podľa odvolacieho súdu nepreukázala pravdivosť jeho tvrdení, pretože správa sa netýka osoby navrhovateľa (minimálne sa líši v mene osoby, ktorej sa má správa týkať), popisuje skutok, ktorý sa odohral v inom čase ako uvádzal navrhovateľ a nepotvrďuje ani tvrdenie navrhovateľa, že podľa tohto dokumentu ho mohol ktokoľvek zabiť ako zločinca na úteku.

Dokument, ktorý navrhovateľ dodatočne predložil, teda nepotvrdil pravdivosť jeho tvrdení, naopak vyvolal oprávnene u odporcu pochybnosti o dôveryhodnosti navrhovateľa a jeho príbehu. Rozpory nebolo možné považovať za nepatrné, či zanedbateľné.

Nedôveryhodnosť tvrdení navrhovateľa pre ich rozpornosť, objektívne znemožnila odporcovi zistiť u navrhovateľa podmienky pre udelenie doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. mája 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová